

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 252 Din data de 13.04.2022

Dosar nr.: 773/2021

Petiția nr.: 7106/23.09.2021

Petent:

Reclamați:

1. Guvernul României
2. Departamentul pentru Situații de Urgență – Comitetul Național pentru Situații de Urgență

Obiect: discriminarea persoanelor nevaccinate în comparație cu cele vaccinate prin introducerea certificatului verde

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei**

2. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate**

Guvernul României, cu sediul în municipiul București, Piața Victoriei nr. 1, sect.1

Departamentul pentru Situații de Urgență – Comitetul Național pentru Situații de Urgență, cu sediul în municipiul București, Piața Revoluției nr. 1A, sector 1

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 7106/24.11.2021 a fost citată petenta, iar prin adresa înregistrată sub nr. 8870/24.11.2021 au fost citate părțile reclamate. Citarea a fost realizată fără acordarea unui termen de audieri, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, solicitându-se părților să precizeze acordul privind soluționarea speței, fie în lipsă (*cu comunicarea de note scrise / puncte de vedere în scris, în vederea îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 11 alin. 2 și art. 38 din Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la CNCD*), fie cu acordarea de termen pentru audiere la sediul CNCD.

5. Citația nr. 7106/24.11.2021 a fost transmisă cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței prin poștă. Citațiile nr. 8870/24.11.2021 au fost transmise cu poșta militară.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 9494/16.1.2021 partea reclamată Guvernul României a depus un punct de vedere.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 9854/30.12.2021 partea reclamată Departamentul pentru Situații de Urgență – Comitetul Național pentru Situații de Urgență a depus un punct de vedere.

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 343/14.01.2021 s-a comunicat petentei posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate de către părțile reclamate în punctele acestora de vedere.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 705/28.01.2022 petenta a depus concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

11. Prin petiția înregistrată sub nr. 7106/23.09.2021, petenta solicită constatarea faptei de discriminare săvârșită prin introducerea obligativității prezentării certificatului digital COVID (în județele/localitățile în care incidența trece de 3/1.000 de locuitori, dar nu depășește 6/1.000 de locuitori) prin Hotărârea de Guvern votată în data de 17.09.2021, act normativ prin care au fost introduse noi restricții de drepturi și libertăți aplicabile persoanelor nevaccinate. De asemenea petenta solicită ridicarea măsurilor coercitive aplicate acesteia.

12. În opinia petentei, Hotărârea de Guvern votată în data de 17.09.2021 încalcă grav principiile care consfințesc drepturile și libertățile fundamentale ale omului, respectivul act normativ fiind astfel emis cu încălcarea legii fundamentale a statului (Constituția României) și a altor câtorva legi organice, inclusiv a Regulamentului (UE) 2021/953.

13. Petenta arată că Regulamentul (UE) 2021/953 privind certificatul verde digital este menit a facilita circulația persoanelor în spațiul UE (întrucât persoana care deține un asemenea certificat poate să treacă mai ușor granița, poate fi mai rapid îmbarcat în avion și poate să se înscrie mai lesnicios la facultate ori în slujba către care a emigrat economic și social), nu și pentru a impune restricții de drepturi și libertăți persoanelor care nu dețin certificatul verde digital, Regulamentul declarând în mod ferm și direct că nu generează nici dreptul, nici obligația vaccinării. În plus, Regulamentul are valabilitate de maxim un an, CE fiind obligată să verifice din trei în trei luni dacă se mai mențin sau nu motivele emiterii acestui certificat și ale menținerii sale în circulație. De remarcat că Regulamentul insistă asupra necesității combaterii falsificării acestor certificate precum și asupra ideii că imunizarea nu se obține doar prin vaccinare, ci și prin alte metode. De altfel, chiar Comisia Europeană a emis, în data de 29 iunie 2021, un comunicat din care rezultă că vor fi puse curând pe piață medicamente care să contribuie decisiv la combaterea virusului.

14. De asemenea, petenta precizează următoarele:

- în Nota de fundamentare a O.G. nr. 19/2021 se menționează: *"Având în vedere adoptarea măsurilor pentru punerea în aplicare a cadrului european pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatului digital al UE privind COVID pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de COVID-19, precum și propunerile formulate în cadrul ședințelor Grupului de Suport Tehnico-Științific și luând în considerare luând în considerare propunerile Institutului Național de Sănătate Publică referitoare la*

țările/zonile/teritoriile de risc epidemiologie ridicat pentru care se instituie măsura carantinei asupra persoanelor care sosesc în România din acestea, (...) în temeiul prevederilor art. 4 și art. 11 alin. (1) din Legea nr. 136/2020 republicată, (...) este necesară folosirea certificatelor digitale emise de statele membre pentru o autenticitate mai bună a documentelor care dovedesc vaccinarea, trecerea prin boală sau testare și la nivel național

- prin O.G. nr. 19/2021 s-a introdus art. 6 în O.U.G. nr. 68/2021 cu următorul conținut: *"CertIFICATELE digitale ale Uniunii Europene privind COVID-19 pot fi utilizate pe teritoriul României pentru atestarea vaccinării, testării sau vindecării titularilor"*

- prin O.G. nr. 19/2021 se menționează că certificatele emise de alte state pot fi folosite la nivel național, atunci când DSP verifică dacă dispune carantina sau nu la întoarcerea în țară, nefiind menționat certificatul de vaccinare ca o condiție de a participa la diverse evenimente, activități în spațiul închis/liber pe teritoriul României

15. Petenta susține că vaccinul este un act medical personal, că vaccinul nu garantează imunizarea (orice persoană vaccinată poate lua și transmite virusul; orice persoană nevaccinată este în pericol de a se infecta de la o persoană vaccinată pentru că persoanele vaccinate sunt excluse de la testare, fiind prezumate a fi sănatoase) și că persoanele nevaccinate vor avea restricționate drepturi, fără a exista bază legală în acest sens.

16. Petenta susține că, începând cu luna mai 2021, prin Hotărârile de Guvern adoptate în vederea prelungirii stării de alertă, Guvernul României a introdus măsuri de presiune la nivelul populației pentru a se vaccina, prin acordarea unor "facilități" persoanelor care s-au vaccinat. De asemenea, petenta susține că, în mod concomitent, reprezentanții Guvernului și ai tuturor organismelor implicate în campania de vaccinare au dus o campanie publică prin care au ignorat și au negat public efectele adverse și decese care pot apărea în urma administrării vaccinurilor sau au minimizat impactul vaccinurilor asupra stării de sănătate și vieții unei părți din persoanele care s-au vaccinat. S-a desfășurat o campanie înșelătoare de vaccinare, prezentându-se vaccinul ca fiind un medicament care aduce numai beneficii, fără niciun efect advers, ceea ce era în contradicție chiar cu prospectele vaccinurilor, informațiile furnizate de organismul de autorizare la nivel european (EMA - European Medicines Agency), cu studiile care s-au efectuat în alte state, cu evoluția epidemiologică din alte state, cu statisticile efectuate în alte state, cu numărul efectelor adverse și decese în continuă creștere, etc. În opinia petentei, campania de vaccinare aflată în contradicție cu realitățile privind efectele vaccinurilor au condus la scăderea încrederii populației în efectele acestor vaccinuri, efectul fiind total diferit celui pretins, respectiv cetățenii au început să refuze să se mai vaccineze, dovadă în acest sens fiind faptul că, ulterior introducerii presiunilor asupra cetățenilor pentru a se vaccina, curba vaccinării s-a aplatizat, în condițiile în care exista un număr suficient de doze de vaccin în România, conducând chiar la luarea deciziei de către Guvern de a vinde parte din dozele achiziționate (conform OUG nr. 49/2021). Petenta susține că această campanie de vaccinare organizată de către Guvernul României, prin organisme abilitate, are o abordare greșită și încalcă drepturi și libertăți fundamentale garantate de Constituție, punând în pericol viața și sănătatea cetățenilor. Falsa impresie de siguranță 100% prin campania de vaccinare desfășurată de autoritățile române pune în pericol viața și sănătatea atât a persoanelor care se vaccinează, cât și a membrilor familiilor acestora, dar și a restului cetățenilor,

susținându-se, în mod fals, în campaniile și materialele publice de vaccinare că persoanele care s-au vaccinat nu mai pot să se infecteze și să transmită virusul, cu toate că o parte din ele se poate infecta și transmite virusul mai departe, în mod involuntar. Petenta precizează că normele introduse prin O.G. nr. 19/2021, Guvernul României continuă campania de vaccinare în aceeași modalitate, refuzând în continuare să pună la dispoziția cetățenilor informații corecte și complete în privința efectelor adverse ale administrării vaccinurilor, în condițiile în care toate aceste vaccinuri sunt sub monitorizare continuă în privința efectelor adverse, iar organismul de autorizare EMA a introdus deja în prospectul unuia dintre vaccinuri decesul ca efect al vaccinului (a se vedea vaccinul Astrazeneca).

17. În continuare, petenta susține că Guvernul României a considerat necesar să acorde "stimulente" în bani cetățenilor pentru a se vaccina, însă această modalitate de abordare a campaniei de vaccinare nu ar trebui acceptată de către parlamentarii României care își exercită mandatul în serviciul poporului (conform art. 69 alin. 1 din Constituție). În opinia petentei, în condițiile în care un produs îți este oferit gratuit și mai ești și plătit ca să îl folosești, psihologic ai suspiciuni cu privire la acel produs, considerând că este slab calitativ sau îți face și rău dacă mai ești și plătit ca să îl folosești și drept urmare s-a intensificat reacția negativă a populației cu privire la aceste vaccinuri. În ceea ce privește "stimularea" cetățenilor să se vaccineze prin oferirea de bani sub formă de tichete de masă sau de premii la loterii, petenta susține că aduce atingere dreptului la ocrotirea sănătății, consacrat de art. 34 din Constituția României, astfel cum a arătat și Consiliul Legislativ la pct. 8 din Avizul nr. 717/31.08.2021, deoarece persoanele care suferă afecțiuni care sporesc riscul unor efecte adverse în cazul vaccinării ar putea decide să se vaccineze (motivate de perspectiva unui câștig material) cu consecința punerii în pericol a propriei sănătăți, iar aceste măsuri de stimulare materială ar constitui un precedent care ar putea încuraja, pe viitor, populația să nu se vaccineze în speranța acordării de către stat a unor stimulente asemănătoare, fapt ce ar putea zădărnici eventuale campanii viitoare de combatere a pandemiilor.

18. Petenta arată că dreptul la viață și dreptul la sănătate sunt drepturi individuale, nu drepturi colective și că statul român și parlamentarii sunt obligați să ia măsuri care să protejeze viața și sănătatea populației, fiind inacceptabil ca sub pretextul "binelui comun" și "interesului general" să sacrifice o parte din cetățenii României care vor avea efecte adverse în urma vaccinării sau chiar vor deceda, indiferent cât de mică va fi acea parte a populației. Petenta consideră că pentru ocrotirea dreptului la sănătate, Guvernul României ar trebui să introducă gratuități pentru efectuarea de analize medicale prin care să se identifice dacă cetățenii suferă de anumite afecțiuni care ar putea să crească riscul de efecte adverse în cazul vaccinării.

19. Petenta susține că cetățenii nu au informații complete nici în privința virusului și nici în privința efectelor adverse pe care le pot cauza vaccinurile, deși statul are obligația să furnizeze cetățenilor informații adecvate atât cu privire la efectele negative asupra vieții și sănătății cetățenilor, cât și cu privire la efectele adverse asupra vieții și sănătății cetățenilor generate de vaccinuri, pentru ca fiecare cetățean să ia decizia cu privire la propria persoană în cunoștință de cauză (știind ce risc își asumă și în situația în care decide să se vaccineze și în situația în care decide să nu se vaccineze).

20. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 705/28.01.2022 petenta susține că este de competența CNCD să soluționeze prezentul litigiu, din următoarele considerente:

- petenta este sportivă, practică alergări montane, participă la competiții de ultramaratoane, aspect care poate fi foarte ușor de verificat, rezultatele concursurilor fiind publice; pregătirea sportivă a petentei implică și antrenamente în sala de forță, lucru care îi este interzis de patru luni, deoarece nu este vaccinată, iar lipsa acestui tip de antrenament duce la o scădere a performanței, atât partea fizică, cât și cea mentală având de suferit ca urmare a imposibilității de a practica antrenamentele la acest nivel;
- în timpul unei competiții sportive desfășurate la Iași, i-a fost interzis accesul în restaurant, incidența la vremea respectivă fiind peste 6/1000, iar reglementarea legală (la propunerea CNSU) era de a interzice persoanelor care nu sunt vaccinate accesul în spații închise, inclusiv restaurante, ceea ce a condus la separarea grupului de sportivi, petenta fiind nevoită să mănânce pe terasă, în frig, sau în camera de hotel (aspect care poate avea un impact major asupra psihicului unei persoane sensibilă emoțional);
- de patru luni îi este interzis accesul în spații publice (centre comerciale, sala de forță, teatru și alte activități sau evenimente desfășurate în comunitate), fiind obligată să suporte și etichetarea unor membri ai comunității din care face parte pentru că nu este vaccinată;
- este prezumată că este bolnavă de către aceleași norme aparent legale, fără a avea dovezi în acest sens, fiind obligată să dovedească contariul deși dovada că este o persoană bolnavă și că reprezintă un risc/un pericol pentru comunitate aparține instituțiilor statului abilitate în domeniu;
- deține dovada trecerii prin boală, cu rezultatul de la un buletin de analiză, anticorpii SARS COV 2 fiind prezenți după aproximativ 12 luni de la data la care a manifestat boala și care, totuși - conform reglementărilor legale discriminatorii, nu este valabil pentru a fi tratată în comunitate la fel ca o persoană vaccinată.

21. Petenta consideră că aspecte precum impunerea măsurii obligativității vaccinării, într-un mod indirect, prin șantaj sau presiune (instituțiile statului folosindu-se de prerogative aparent legale), condiționarea achiziționării de bunuri sau servicii, susținerea sau chiar încurajarea discriminării de către unii membri ai Guvernului României, în cadrul comunității, a persoanelor care au refuzat vaccinul, excluderea chiar din comunitate a persoanelor care au refuzat vaccinul sunt de competența CNCD.

22. În ceea ce privește procedura legală reclamată de către Guvernul României că ar trebui respectată, petenta precizează că există pe rolul Curților de Apel din Cluj sau București cel puțin 11 dosare soluționate sau în curs de soluționare, având ca obiect contestarea măsurilor impuse de către Guvernul României, soluțiile date până în prezent fiind de admitere pentru reclamant.

23. În privința CNSU, petenta consideră că are calitate procesuală pasivă în prezenta cauză deoarece măsurile aprobate de către Guvern au venit la propunerea acesteia, dar fără a face dovada eficienței măsurilor propuse și fără o documentare științifică.

24. Petenta susține că din luna septembrie 2021 Guvernul României a încurajat sistematic, sub diverse forme, în conferințe de presă sau alte apariții publice ale unor membri ai Guvernului, discriminarea și, efectiv, punerea la zidul rușinii al celor care refuză vaccinul. În continuare petenta precizează că nu a existat, în toată această

perioadă, o campanie inițiată de către Guvernul României care să vina cu precizările necesare astfel încât să fie stopată discriminarea prin împărțirea pe categorii sociale, de persoană vaccinată sau persoană care refuza vaccinul.

25. În privința informațiilor primite de la OMS, informații având caracter de recomandare, petenta arată că acestea nu au fost corelate în timp real de către autoritățile române.

26. Petenta susține că nu există niciun studiu de specialitate din care să rezulte pericolul prezentat de către o persoană ne-vaccinată, dimpotrivă, studii recente arătând că și o persoană vaccinată transmite virusul în egală măsură ca o persoană ne-vaccinată, (existând același grad de pericol). Astfel, restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor care refuză vaccinarea nu își găsește susținerea legală sau științifică.

27. În continuare petenta susține următoarele:

- *"restrângerea activităților persoanelor care nu au luat un minim de precauție pentru prevenirea răspândirii virusului"* nu înseamnă pedespirea celor care refuză vaccinul, aspect care are loc de la data introducerii certificatului verde prin Hotărâre de Guvern
- prin *"măsuri minime"* se înțelege purtarea măștii și păstrarea distanței sociale, aspect valabil, în continuare, și la persoanele vaccinate; „măsura minimă” nu înseamnă obligarea cetățenilor la vaccinare, indiferent de afecțiunile de care suferă unii, fără testare prealabilă; "măsuri minime" nu înseamnă obligarea cetățenilor, prin șantaj sau presiune, la administrarea unui tratament medicamentos, semnând, totuși, o declarație pe proprie răspundere, existând un consimțământ viciat.

Sușinerile părții reclamate Guvernul României

28. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 9494/16.12.20211, partea reclamată a ridicat excepția necompetenței materiale a CNCD, considerând că analiza și sancționarea faptelor reclamante fiind atributul exclusiv al instanțelor de judecată și, după caz, al Curții Constituționale a României.

29. Partea reclamată susține că într-un prim aspect petenta sesizează CNCD cu privire la o hotărâre a Guvernului pe care omite a o indica, în sensul individualizării acesteia, iar pe de altă parte, cu privire la Ordonanța Guvernului nr. 19/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul sănătății.

30. Astfel, față de împrejurarea potrivit căreia petenta se adresează CNCD cu privire la un act intitulat „Hotărârea de Guvern votată în data de 17.09.2021”, relativ la măsuri adoptate pentru combaterea pandemiei de COVID-19, partea reclamată susține că soluționarea criticilor aduse hotărârii de guvern revine instanțelor de contencios administrativ, aflându-ne în prezența unui act administrativ, cenzurabil exclusiv în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

31. În continuare partea reclamată susține că petenta nu a respectat condițiile impuse de dispozițiile art. 11 alin.(1) din Ordinul președintelui CNCD nr. 144/2008, nefiind precizate concret pretențiile față de Guvernul României întrucât nu a arătat care sunt drepturile subiective prevăzute de lege și, mai ales, în ce mod acestea ar fi fost

vătămate, menționând în mod generic drepturi și libertăți, dar fără a se referi în concret la persoana sa.

32. Partea reclamată arată că, potrivit art. 108 alin. (2) și alin. (4) din Constituția României, forma revizuită, hotărârile Guvernului se emit pentru organizarea executării legilor, fiind semnate de prim-ministru și contrasemnate de miniștrii care au obligația punerii lor în executare, dispoziții dezvoltate în art. 37 alin.(1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ. Transpunerea practică a acestor dispoziții constituționale și legale se realizează prin coroborare cu prevederile art. 4 alin.(3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, potrivit cărora *„actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă ”*. Așadar, hotărârile Guvernului sunt acte administrative normative sau individuale, emise în scopul bunei administrări a executării cadrului normativ primar, care reclamă stabilirea de măsuri și reguli subsecvente și care să asigure corecta aplicare a acestuia, în speță actul primar fiind reprezentat de Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare. Pe de altă parte, dispozițiile art. 108 alin.(2) și (4) din Constituție se coroborează și cu cele ale art. 126 alin. (6) care consacră controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, precum și cu cele ale art. 52 - Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, care îndreptățesc persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal al unei cereri, să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei. Astfel, atunci când o hotărâre a Guvernului sau oricare acte administrative emise de o autoritate publică încalcă legea sau adaugă la dispozițiile legii, acestea pot fi atacate în fața instanței de contencios administrativ în temeiul art. 52 și al art. 126 alin. (6) din Constituția României, republicată, și al dispozițiilor conținute în legea specială în materie, Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. În context partea reclamată amintește că, în jurisprudența sa, și Curtea Constituțională a reținut că *„separația puterilor în stat nu înseamnă lipsa unui mecanism de control între puterile statului, ci, dimpotrivă, presupune existența unui control reciproc, precum și realizarea unui echilibru de forțe între acestea. Actele puterii executive sunt cenzurate pe calea contenciosului administrativ”* (Decizia nr.594 din 20 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 18 iunie 2008).

33. În concluzie, partea reclamată apreciază că intervine cu precădere excepția necompetenței materiale a CNCD cu privire la cenzurarea actului administrativ adoptat de Guvernul României, respectiv hotărârea de guvern la care petenta face referire.

34. În ceea ce privește susținerile petentei relativ la Ordonanța Guvernului nr. 19/2021, partea reclamată apreciază că și față de acest petit intervine necompetența materială a CNCD, pentru următoarele considerente:

- potrivit dispozițiilor art. 108 din Constituția României, forma revizuită, ordonanțele se emit în temeiul unei legi speciale de abilitare, în limitele și în condițiile prevăzute de aceasta, iar, conform art. 115, Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice

- ordonanțele emise de Guvern au caracter de lege, fiind adoptate în temeiul legii de abilitare care presupune o delegare temporară a competențelor legislative ale Parlamentului către Guvern

- ordonanțele Guvernului nu pot forma obiectul controlului de legalitate, pentru că nu sunt acte administrative de autoritate emise în vederea executării legii, ci, câtă vreme sunt în vigoare, au caracter de lege, instanța de contencios administrativ având competența de a controla legalitatea actelor administrative propriu-zise sau a celor asimilate, conform art. 1 din Legea nr. 554/2004; față de acest tip de act, este inadmisibil de altfel și demersul judiciar având ca scop anularea unei ordonanțe a Guvernului, act cu caracter normativ cu putere de lege, întrucât excedează competențelor instanței de contencios administrativ; așadar, dacă ordonanțele Guvernului nu pot forma obiectul controlului de legalitate, pentru că nu sunt acte administrative de autoritate emise în vederea executării legii, ci, câtă vreme sunt în vigoare, au caracter de lege, cu atât mai mult CNCD nu poate avea competența de soluționare a aspectelor ridicate de petentă, care vizează anularea Ordonanței Guvernului nr. 19/2021.

35. Pe fondul cauzei, partea reclamată arată că toate măsurile adoptate de Guvernul în scopul prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, au la bază principiul priorității interesului public, în speță asigurarea sănătății publice, necesitând dispunerea unor măsuri restrictive, instituite în vederea protejării cetățenilor.

36. Totodată, partea reclamată susține că legea fundamentală impune statului să dispună măsurile necesare pentru a garanta asigurarea igienei și a sănătății publice (art. 34 alin. 2); în acest context, se arată că România este parte semnată a Regulamentului Sanitar Internațional (2005) adoptat de Adunarea Generală a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), iar prin Hotărârea 758/2009 pentru punerea în aplicare a Regulamentului Sanitar Internațional 2005 se prevede, potrivit art. 3 alin. (1) lit. d), că în situația alertelor internaționale, statul evaluează informațiile primite de la OMS referitoare la evenimente care amenință sănătatea publică și care evoluează pe teritoriul altui stat, utilizează instrumentul de decizie prevăzut în anexa nr. 2 la RSI 2005 în vederea evaluării riscului de sănătate publică pentru România și recomandă implementarea măsurilor de sănătate publică de răspuns atunci când este cazul.

37. Potrivit art. 34 din Constituția României, dreptul la ocrotirea sănătății persoanei presupune, din partea statului, două obligații principale și anume: de abținere, respectiv de a nu aduce atingere sănătății persoanei prin recurgerea la acțiuni violente/nonviolente, și de asigurare a cadrului necesar protejării dreptului, ambele subsumate interesului public legitim. Cu privire la pretinsa discriminare instituită prin măsurile dispuse (*rezultând din susținerile petentei, faptul că prin actele normative criticate s-ar recunoaște mai multe drepturi celor vaccinați*), partea reclamată opinează că relaxarea treptată a măsurilor dispuse în contextul pandemiei de COVID-19 presupune evitarea oricăror riscuri de escaladare a cazurilor, prin redeschiderea anumitor evenimente sociale treptat, fiind necesară luarea unor măsuri de precauție, cea mai la îndemână fiind aceea ca persoanele să facă dovada că nu sunt purtătoare de virus, și astfel, că nu vor contribui la răspândirea acestuia în cadrul comunității. Măsurile contestate se circumscriu sferei drepturilor care pot fi restrânse de autoritățile competente și reprezintă o restrângere, justificată obiectiv, a exercițiului libertății de circulație și a libertății întrunirilor. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că statele au rolul de organizator neutru și imparțial, veghind totodată la amenajarea tuturor

intereselor aflate în joc (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauzele *Aktasc. Franței, Bayrakc. Franței, Gamaleddyn c. Franței, Ghazal c. Franței, Singh c. Franței*, decizii din 30 iunie 2009).

38. Partea reclamată susține că, deși petenta susține existența unei discriminări prin adoptarea măsurilor analizate, totuși aceasta nu arată care este criteriul identificat, dintre cele prevăzute la art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, partea reclamată apreciază că, atât timp cât legiuitorul a indicat în cuprinsul actului normativ referit criteriul de discriminare boală cronică necontagioasă, per a contrario, în speța de față, Covid-19 fiind o boală contagioasă, care se transmite pe cale respiratorie, este evident că restrângerea activităților persoanelor care nu au luat un minim de precauție pentru prevenirea răspândirii virusului nu poate fi apreciată ca discriminatorie. De altfel, partea reclamată consideră că, pentru sesizarea legală a CNCD, petenta avea obligația să demonstreze că tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2 alin. 1), care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament.

39. Concluzionând, din ansamblul probator nu se poate constata întrunirea cumulativă a condițiilor privind discriminarea astfel cum sunt definite de Ordonanța Guvernului nr.137/2000, respectiv tratamente deosebite între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate diferit.

Susținerile părții reclamate Departamentul pentru Situații de Urgență

40. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 9854/30.12.2021, partea reclamată susține că nu are calitatea procesuală pasivă în cauză întrucât emitentul actului indicat de petentă (*Hotărârea Guvernului nr. 990 din 17 septembrie 2021 pentru modificarea și completarea anexelor nr. 2 și 3 la Hotărârea Guvernului nr. 932/2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 septembrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19*) este Guvernul României și nu Comitetul Național pentru Situații de Urgență.

41. Partea reclamată precizează că în condițiile legii, Comitetul Național pentru Situații de Urgență este *"un organism interinstituțional format din miniștri sau secretari de stat desemnați de aceștia și conducători ai instituțiilor publice centrale sau persoane cu drept de decizie desemnate de aceștia, în funcție de tipurile de risc gestionate sau funcțiile de sprijin repartizate în competență în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență"*, iar hotărârile adoptate de acesta reprezintă propuneri pentru adoptarea de către Guvern a hotărârilor privind declararea, prelungirea și încetarea stării de alertă, în conformitate cu dispozițiile art. 71 alin. (1) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

42. Mai mult decât atât, partea reclamată arată că petenta nu precizează în cuprinsul petiției datele de identificare ale persoanei pe care o acuză de discriminare (numele și prenumele, adresa de corespondență sau, după caz, denumirea persoanei juridice, adresa sediului acesteia etc.), datele fiind necesare pentru a lua legătura cu persoana reclamată, în scopul audierii acesteia de către Colegiul director sau pentru a-i solicita un punct de vedere legat de acuzația sa.

43. În concluzie, partea reclamată susține că Comitetul Național pentru Situații de Urgență, reprezentat prin Departamentul pentru Situații de Urgență, nu este emitentul

actului normativ a căror dispoziții sunt considerate discriminatorii de petentă, motiv pentru care nu poate avea calitate de parte reclamată în dosarul nr. 773/2021.

IV. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

44. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ **art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008:**

- „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

➤ **art. 2 alin. (1) și art. 2 alin. (3) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:**

- art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
- art. 2 alin. (3) „Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”.

➤ **Constituția României, revizuită:**

- art. 1 alin. (3) - Statul român: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”
- art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni: „(1) Statul are ca fundament unitatea poporului român și solidaritatea cetățenilor săi. (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”
- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”
- art. 16: “(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”
- art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

- art. 26 - Viața intimă, familială și privată: „(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată. (2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”
- art. 29 - Libertatea conștiinței: „(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.”
- art. 34 - Dreptul la ocrotirea sănătății: „(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. (2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice. (3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii.”
- art. 41 - Munca și protecția socială a muncii: „(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă. (2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.”
- art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

V. Principiile de analiză

45. Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituția României nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă:

- la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,
- la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat în această situație.

46. În cazul discriminării substanțiale sau de facto, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

47. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.

48. Suntem în prezența discriminării directe atunci când o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria ”criteriului protejat”.

49. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

50. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „*sau orice alt criteriu*” ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat, care constituie cauza actului sau faptei de discriminare și care, în situația inexistenței sau, după caz, a îndeplinirii condiției criteriului, nu ar determina săvârșirea discriminării.

51. Conform cazuisticii CEDO, criteriile trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „*Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele*” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

52. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

53. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere. În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos împotriva Greciei* din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când*

statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

VI. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

54. **Pe cale de excepție**, în conformitate cu prevederile art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director urmează să analizeze excepția excepția necompetenței materiale a CNCD, raportat la domeniul de aplicare al prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată, invocată de către partea reclamată Guvernul României. Raportându-se la prevederile art. 36 și art. 37 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor *{”Consiliul soluționează excepția prin hotărâre a Colegiului director. În situația respingerii excepției prin reținerea obiectului raportat la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată, aceasta se motivează odată cu fondul în hotărârea prin care se soluționează petiția, potrivit prezentei proceduri interne.}* și reținând că este competent să se pronunțe asupra prezentei sesizări (întrucât faptele reclamate constau într-un tratament diferențiat rezultat dintr-un act administrativ cu caracter normativ ce aparține eminementei puterii executive și prin care se stabilesc aspecte privind implementarea unei legi, iar nu dintr-un act normativ emis de către puterea legislativă față de care instituția Consiliului nu se poate pronunța în sensul constatării existenței unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, astfel cum s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008), **Colegiul director respinge excepția sus-menționată și se pronunță pe fond.**

55. În continuare **Colegiul director admite excepția lipsei calității procesuale pasive a Departamentului pentru Situații de Urgență – Comitetul Național pentru Situații de Urgență**, constatând că petenta s-a îndreptat împotriva unui HG, hotărârea fiind emisă de Guvernul României și astfel aceasta din urmă este entitatea susceptibilă să fi încălcat sau să fi adus atingere drepturilor petentei.

56. **În fapt**, Colegiul director reține că este chemat să se pronunțe asupra unui tratament diferențiat aplicat persoanelor nevaccinate în urma introducerii certificatului digital verde *(prin Hotărârea de Guvern nr. 932 din 9 septembrie 2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 septembrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial nr. 866 din 9 septembrie 2021)*, având ca și consecință restrângerea unor drepturi și libertăți.

57. **Astfel, suntem în prezența unui posibil tratament diferențiat între persoanele care posedă certificatul digital al UE privind COVID-19, raportat la persoanele care nu dețin acest certificat, aceștia din urmă fiind tratați mai puțin favorabil, prin limitarea dreptului la viață privată și a anumitor drepturi și facilități.**

58. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare.

59. Pornind de la prevederile art. 53 din Constituția României, Colegiul director va aprecia și dacă există un scop legitim ce impune restrângerea unor drepturi.

60. Criteriul indicat de către petentă, care a stat la baza presupusului tratament diferențiat, este reprezentat de calitatea de persoană care nu deține certificat verde.

61. Colegiul director analizează dacă persoanele care posedă certificat verde COVID-19 se află într-o situație comparabilă cu cei care nu posedă acest certificat, astfel, drept consecință, cei din urmă având accesul interzis la anumite servicii de interes public.

62. Colegiul director va avea în vedere rezultatele cercetărilor științifice de la nivel mondial și național, existente la momentul analizei introducerii acestui certificat, precum cele ale Organizației Mondiale a Sănătății. În acest demers, scopul Colegiului director nu este de a adopta o poziție sau alta între rezultatele cercetărilor științifice, întrucât o astfel de analiză ar depăși competențele legale ale instituției.

63. Astfel, potrivit OMS, instrumentul primordial, sigur și eficient al luptei împotriva pandemiei Covid-19, îl reprezintă accesul echitabil la vaccinuri, din aceste motive OMS sprijină cercetările pentru producția și folosirea vaccinurilor¹.

64. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) a subliniat că *„în comunitatea științifică globală este acceptat în sens larg că, modalitatea cea mai eficientă de a depăși COVID-19 este realizarea peste tot în lume a vaccinării în masă a populației”*.

65. Uniunea Europeană consideră programul de vaccinare ca fiind cel mai important instrument în lupta împotriva pandemiei COVID-19: *„(a) pandemia Covid-19 provoacă pierderi umane și economice extreme asupra Uniunii Europene și a lumii. Cheia unei soluții de durată la criză constă cu siguranță în dezvoltarea și implementarea unui vaccin eficient și sigur împotriva virusului”* – se arată în Strategia privind vaccinurile anti COVID-19 a Comisiei Europene publicate la data de 1 iunie 2020.

66. Pct. (7) din Preambulul Regulamentului (UE) 2021/953 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de COVID-19 (certificatul digital al UE privind COVID) pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de COVID-19 arată că persoanele vaccinate sau cele care au trecut prin boală, respectiv testate sunt într-o situație diferită față de cele care nu se înscriu în categoria persoanelor anterior descrise. *„Potrivit dovezilor științifice actuale, care continuă să evolueze, se pare că persoanele vaccinate sau care au avut un rezultat negativ recent la un test pentru depistarea COVID-19 și persoanele care s-au vindecat de COVID-19 în ultimele șase luni prezintă un risc redus de infectare a altor persoane cu SARS-CoV-2. Libera circulație a persoanelor care, potrivit unor dovezi științifice solide, nu reprezintă un risc semnificativ pentru sănătatea publică, de exemplu pentru că sunt imune și nu pot transmite SARS-CoV-2, nu ar trebui să fie restricționată, întrucât astfel de restricții nu ar fi necesare pentru realizarea obiectivului de protecție a sănătății publice. În cazul în care situația epidemiologică o permite, libera circulație a unor astfel de persoane nu ar trebui să fie supusă unor restricții suplimentare legate de pandemia COVID-19, precum testarea în contextul călătoriilor pentru depistarea infecției cu SARS-CoV-2 sau carantina ori autoizolarea în contextul călătoriilor, cu excepția cazului în care, pe baza celor mai recente dovezi științifice disponibile și în concordanță cu principiul precauției, astfel de restricții suplimentare sunt necesare și proporționale pentru protecția sănătății publice și sunt nediscriminatorii.”*

¹ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>

67. Organizația Mondială a Sănătății și alte instituții globale, în temeiul rezultatelor și a recomandărilor oamenilor de știință, desfășoară o campanie în scopul unei vaccinări cât mai largi a populației, vaccinul fiind considerat singurul instrument adecvat pentru stoparea pandemiei și pentru a limita / atenua efectele negative pe plan social și economic. Inițiativa legislativă se încadrează în acest demers internațional.

68. Pe plan național, sunt relevante rapoartele și analizele privind infectarea cu virusul Covid-19, respectiv efectele acestei pandemii realizate și publicate de Institutul Național de Sănătate Publică din România, din care reiese în mod clar și neechivoc faptul că persoanele trecute prin boală și cele vaccinate sunt într-o situație diferită, în comparație cu persoanele nevaccinate și netrecute prin boală².

69. Din analiza datelor mai sus prezentate, Colegiul director constată că cei care sunt posesorii certificatului digital Covid-19, pentru că au fost vaccinați sau pentru că au trecut prin boală, nu sunt într-o situație similară cu acele persoane care nu îndeplinesc aceste condiții. Astfel, persoanele fizice care sunt protejate ca urmare a vaccinării sau a trecerii prin boală sunt expuse unui grad mult mai redus unei viitoare infectări, probabilitatea de transmitere a bolii este mai mică, și în caz de infectare, există o probabilitate mare ca boala să se manifeste asimptomatic sau să nu prezinte o formă medie sau gravă, care să necesite spitalizare sau îngrijire ATI (se vedea în acest sens, statisticile INSP).

70. Colegiul director precizează că cei care se vaccinează contribuie:

- nu numai la menținerea propriei sănătăți, ci
- și la păstrarea sănătății membrilor comunității restrânse în care trăiesc, a membrilor societății,
- la protecția persoanelor fizice care suferă de afecțiuni medicale grave, reprezentând o categorie vulnerabilă la infectarea cu virusul SARS-CoV-2 din punct de vedere medical, a persoanelor fizice care nu se pot vaccina, pentru că nu au atins vârsta de vaccinare, au contraindicații medicale la vaccinare, respectiv nu dezvoltă anticorpi chiar dacă se vaccinează și, participă la eforturile de eradicare a pandemiei și la ridicarea restricțiilor generate de aceasta.

71. În concluzie Colegiul director constată că tratamentul diferențiat prin introducerea certificatului verde COVID-19 are loc între persoane fizice care nu se află în situații analoage, comparabile și, ca atare, nu suntem în situația unei discriminări, respectiv în situația încălcării principiului egalității și nediscriminării reglementat de art. 16 din Constituția României.

72. Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată că nu suntem în prezența unei situații comparabile între persoanele care dețin un certificat verde COVID-19 și cele care nu dețin acest act.

73. În continuare Colegiul director reiterează că se poate introduce printr-o prevedere legală un tratament diferențiat între persoane care nu se află în situații analoage, dacă există o justificare obiectivă și rezonabilă, iar măsura este una proporțională cu scopul urmărit.

² <http://www.cnscbt.ro/index.php/analiza-cazuri-confirmate-covid19>

74. Colegiul director apreciază că măsura introducerii certificatului verde COVID-19 este justificată obiectiv întrucât limitarea anumitor drepturi și libertăți este legală pentru a proteja și asigura sănătatea publică.

75. Colegiul director constată că impunerea certificatului verde dorește atingerea următoarelor obiective:

- protecția sănătății întregii populații;
- eradicarea pandemiei de COVID-19;
- scăderea numărului de decese.

76. De asemenea, în concordanță cu art. 4 alin. (1) din Constituția României, Colegiul director apreciază că solidaritatea impune obligația protecției celor mai vulnerabili, chiar și prin limitarea dreptului la viață privată și a dreptului la muncă.

77. În ierarhia drepturilor și a libertăților fundamentale, protecția dreptului la viață are prioritate în raport cu dreptul la viață privată și dreptul la muncă. Aceste drepturi nu sunt în conflict, ci se află în relație de complementaritate.

78. Măsurile de limitare propuse urmăresc principiul precauției și constituie un echilibru între dimensiunea individuală și cea colectivă a dreptului la sănătate. În lumina datelor și a studiilor științifice, se dovedește siguranța și eficacitatea rezonabilă a vaccinului Covid-19, care nu poate fi numit „experimental”, așa cum a decis și Consiliul de stat din Italia în analiza legii privind obligativitatea cadrelor medicale din Italia de a se vaccina anti Covid-19³.

79. Curtea de Apel București s-a pronunțat în dosarul nr.6495/2/2020 prin Sentința civilă nr. 1166/17.11.2020 în sensul în care *„măsurile care limitează drepturile și libertățile fundamentale trebuie să aibă drept scop protejarea sănătății și a siguranței publice”*, condiție îndeplinită în cauză, din moment ce măsurile au fost dispuse în vederea stopării și prevenirii răspândirii la nivel național a virusului SARS-CoV-2.

80. Restrângerea unor drepturi constituționale este admisă atunci când răspunde nevoii de a asigura securitatea juridică a drepturilor și libertăților celorlalți, atât din perspectiva intereselor individuale, cât și a celor naționale sau de grup și a binelui public, fiind și o modalitate de salvagardare a unor drepturi în situațiile în care exercițiul lor are un caracter antisocial. În consecință, în condițiile în care legea fundamentală solicită autorităților statului să dispună măsuri necesare pentru asigurarea sănătății publice pentru toți cetățenii, nu se poate considera că există un tratament diferențiat între o persoană vaccinată și una nevaccinată, atâta vreme cât aceasta din urmă are posibilitatea prezentării rezultatului negativ al unui test pentru a beneficia de aceleași condiții ca persoana vaccinată.

81. În cazul Boffa și alții împotriva San Marino, CEDO a recunoscut că interferența care rezultă din vaccinarea obligatorie a copiilor reclamanților împotriva hepatitei B a fost într-adevăr inspirată de unul dintre obiectivele legitime enumerate la articolul 8 alineatul (2) al CEDO, și anume necesitatea de a proteja sănătatea publicului și a persoanelor vizate (pct. 34). În acest sens, Curtea a recunoscut ingerința ca fiind justificată prin protejarea vieții publice și a continuat să examineze dacă aceasta era și „necesară într-o societate democratică”.

³ <https://www.lastampa.it/cronaca/2021/10/21/news/si-del-consiglio-di-stato-all-obbligo-vaccinale-per-i-sanitari-dal-1-novembre-green-pass-anche-in-austria-1.40834040/>

82. În mod similar, în cazul Martorilor lui Iehova de la Moscova împotriva Rusiei, care s-a referit la vaccinarea obligatorie în timpul unei epidemii, CEDO a subliniat că *„libera alegere și autodeterminare sunt ele însele elemente constitutive fundamentale ale vieții și că, în absența oricărui indiciu al necesității de a proteja terții, statul trebuie să se abțină de la a interveni în libertatea individuală de alegere în sfera îngrijirii sănătății, deoarece o astfel de ingerință nu poate decât să diminueze și nu să sporească valoarea vieții”* (pct. 136). Procedând astfel, Curtea a indicat că dreptul la viață privată ar putea fi, în principiu, limitat pentru protecția terților.

83. Recent, aspecte similare au fost analizate atât în Italia cât și în Ungaria în cadrul instanțelor constituționale. În Ungaria se impunea, potrivit legii atacate, obligația ca angajații din sistemul serviciilor medicale, în scopul protecției sănătății și a vieții cetățenilor, să se vaccineze: până la data de 1 septembrie – în cazul unui vaccin cu o singură doză, prima doză până la data de 15 septembrie – în cazul vaccinului cu două doze (a doua doză urmând a fi inoculată în mod obligatoriu până la data stabilită de medic) și inocularea cu a treia doză până la data stabilită de medic. În finalul deciziei, Curtea Constituțională a Ungariei respinge capătul de cerere al reclamantilor prin care aceștia invocă faptul că sunt obligați să se inoculeze cu vaccinuri care se află în fază experimentală. Curtea respinge acest argument, arătând că toate vaccinurile Covid-19 sunt autorizate de instituțiile competente de la nivelul UE, cât și de instituția legal competentă din Ungaria. În ceea ce privește Decizia nr. 7045 din 20 octombrie a Consiliului de Stat din Italia, Secția a III-a, 20 octombrie 2021, nr. 7045 - Legitimitatea vaccinării obligatorii în temeiul art. 4 din decretul legislativ 44/2021, Consiliul de stat a analizat, preliminar, capătul de cerere al reclamantilor referitor la caracterul experimental și nesigur al vaccinurilor Covid-19. În final, Consiliul de Stat consacră principiul complementarității drepturilor fundamentale ale omului, arătând următoarele: logica așa-zisului drept tiranic, adică acel drept care nu intră în echilibru adecvat cu drepturi egale, convenite altora, sau cu drepturi diferite, protejate tot de Constituție, și pretind a fi întotdeauna și în orice caz satisfăcute, fără nicio limită, este, de altfel, străină unei ordini democratice, deoarece „conceptul de limită este inerent conceptului de drept” și a fost întotdeauna respins în mod expres chiar și de Curtea Constituțională care, după cum se știe, a clarificat că drepturile protejate de Constituție inclusiv cel de autodeterminare - se află într-o relație de integrare reciprocă și nu este posibil să se identifice unul dintre ele care să aibă prevalență absolută asupra celorlalte (par. 42.9 din decizie); trebuie să reamintim valoarea fundamentală a solidarității, piatra de temelie, după cum s-a mai spus, a ordinii noastre constituționale și, împreună cu aceasta, acele obligații fundamentale de asistență și protecție reciprocă, pentru sine și pentru ceilalți, de asemenea, ele stau la baza Constituției noastre (*art. 2 din Constituție*), obligații care leagă fiecare individ de celălalt, indisolubil, într-un „lanț social” și în acel „pact de solidaritate” între individ și comunitate care, potrivit aceleiași Curți Constituționale, stă la baza oricărei vaccinări, fie că este obligatorie sau recomandată. (par. 43 din decizie).

84. În sensul prezentei analize, Colegiul director reține că nu există niciun dubiu care să conducă la ideea că impunerea prezentării certificatului verde nu ar urmări un scop legitim. Măsurile sunt relevante în obligația pozitivă a statului. Acestea sunt impuse pe baza studiilor și informațiilor pe care statul le are la dispoziție la momentul introducerii obligativității prezentării certificatului verde.

85. Având în vedere cele menționate, Colegiul director constată că nu se

întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția necompetenței materiale a CNCD raportat la obiectul petiției;
2. Se admite excepția lipsei calității procesuale pasive a Departamentului pentru Situații de Urgență – Comitetul Național pentru Situații de Urgență raportat la obiectul petiției;
3. Aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare, conform prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare (nu sunt situații comparabile, măsurile sunt justificate obiectiv)
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile de la comunicare, potrivit *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare* cu modificările și completările ulterioare, republicată și *Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ* la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MOȚA MARIA – Membru

Redactată și motivată C.O./S.M.D.

Data redactării: 29.04.2022

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

